

Калюк Сергій Миколайович,
здобувач кафедри спеціальної
техніки та оперативно-розшукового
документування ННІ № 1 НАВС

**ЗАХОДИ ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ
ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

Замовники та учасники державних закупівель у разі порушення вимог Закону України «Про здійснення державних закупівель» можуть нести адміністративну чи кримінальну відповідальність.

Стаття 164¹⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення (Порушення законодавства про закупівлі) встановлює відповідальність за здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти без застосування визначених законом процедур; застосування процедур закупівлі з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, зокрема оформлення документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації) з порушенням законодавства про здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій) не за критеріями й методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації), укладення з учасником, що став переможцем торгів, договору про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти за цінами й

обсягами, які не відповідають вимогам документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації); неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації щодо закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти відповідно до вимог законодавства, неподання в установленому порядку звіту про результати здійснення процедури закупівлі товарів, робіт і послуг, відображення недостовірних відомостей у звіті про результати здійснення зазначеної процедури; ненадання інформації, документів та матеріалів у випадках, передбачених законом, що тягне за собою накладення штрафу на службових осіб від семисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Окрім встановлення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, ще одним інструментом контролю та запобігання порушенням у зазначеній сфері є механізм досудового розгляду скарг учасників процедур закупівель спеціально уповноваженим органом. За результатами їх розгляду приймаються відповідні рішення про визнання результатів торгів недійсними та про зобов'язання замовника усунути виявлені порушення та провести нову процедуру закупівлі. Це є заходом впливу за порушення законодавства про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, але лише винятково до юридичної особи. Водночас, як свідчить аналіз правопорушень у сфері державної закупівлі, їх головною причиною є неправомірні дії та рішення службових осіб.

Окремі з порушень законодавства про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти можуть містити ознаки суспільно небезпечних діянь, визначених ст. 191 (Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем), ст. 210 (Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням), ст. 358 (Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів), ст. 364 (Зловживання владою або службовим становищем) Кримінального кодексу України.